

Komunikat do klientów firm inwestycyjnych w sprawie zróźnicowania instrumentów finansowych na rynku forex

Z uwagi na rosnącą wśród klientów detalicznych popularność inwestowania na rynku forex oraz obserwowane rozszerzenie działalności na tym rynku przez domy maklerskie i banki prowadzące działalność maklerską, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przeprowadził wśród podmiotów aktywnych na rynku forex badanie, którego celem była identyfikacja koncentracji przychodów uzyskiwanych z instrumentów finansowych oferowanych w ramach platform transakcyjnych oraz określenie stopnia jednolitości oferowanych instrumentów oferowanych przez te podmioty.

Na podstawie zebranych danych stwierdzono, że:

- w zakresie przychodów występuje koncentracja względem jednego rodzaju instrumentu finansowego oferowanego w ramach platform forexowych,
- instrumenty pochodne mające wspólny instrument bazowy, oferowane w ramach różnych platform transakcyjnych dostępnych na rynku, charakteryzują się dużą różnorodnością.

Koncentracja

Wśród wskazanych przez badane podmioty instrumentów finansowych o największym wolumenie obrotów, instrumentem, który występował najczęściej, był kontrakt na różnice kursowe: **CFD EUR/USD**. Łączne przychody uzyskane przez domy maklerskie z badanej grupy w okresie od stycznia do listopada 2011 r. z tego instrumentu, jak również przychody z prowizji, były najwyższe. Szacunkowe przychody podmiotów uzyskane z tego instrumentu stanowiły około 38% przychodów ogółem uzyskanych ze wszystkich instrumentów oferowanych przez badane domy maklerskie w ramach platform transakcyjnych.

Ze względu na występującą na rynku forex koncentrację wśród podmiotów w zakresie instrumentów oferowanych na platformach transakcyjnych, **Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) zaleca inwestorom rozważenie większego zdywersyfikowania portfela instrumentów finansowych, w które inwestują.**

Niejednorodność instrumentów

Niejednorodność instrumentów pochodnych oferowanych w ramach platform transakcyjnych oznacza, że nawet pozornie podobne instrumenty pochodne mogą znacząco różnić się pod względem specyfikacji instrumentu obowiązującej na poszczególnych platformach.

Instrumenty pochodne poza obrotem zorganizowanym (over-the-counter) oferowane przez różne domy maklerskie lub banki prowadzące działalność maklerską w ramach

platform transakcyjnych (w szczególności kontrakty na różnice kursowe - CFD), mogą w szczególności różnić się następującymi parametrami:

- poziomami depozytów zabezpieczających,
- wartością nominalną lota,
- minimalną wartością zmiany notowań instrumentu (pips),
- standardową wielkością spread,
- maksymalną wielkością zlecenia,
- źródłem kwotowań,
- instytucjami pełniącymi rolę dostawców płynności,
- opłatami nakładanymi na klienta.

W tej sytuacji **KNF rekomenduje indywidualnym osobom fizycznym, aby inwestując w niewystandaryzowane instrumenty pochodne poza obrotem zorganizowanym inwestorzy detaliczni zapoznali się ze szczegółowymi warunkami inwestowania w poszczególne instrumenty finansowe oferowane na danej platformie transakcyjnej i uwzględniali je w zamierzonej działalności inwestycyjnej na rynku forex i planowanych strategiach inwestycyjnych.**

Poziom dźwigni finansowej

Inwestycje w kontrakty CFD oparte są na efekcie dźwigni finansowej. Klient otwierający pozycję wpłaca jedynie część wartości kontraktu – tzw. wstępny depozyt zabezpieczający (np. dla poziomego dźwigni 1:100, klient musi wpłacić jedynie 1% wartości całkowitej kontraktu). Z kolei zysk i strata kalkulowane są w odniesieniu do całkowitej wartości kontraktu. Oznacza to, że potencjalne straty są wielokrotnie wyższe od strat, które inwestor poniósłby poprzez inwestycję w instrument bazowy kontraktu o równowartości wstępnego depozytu zabezpieczającego (przy dźwigni 1:100 są one niemal stukrotnie wyższe). W konsekwencji niekorzystnych zmian kursowych poniesiona strata może przewyższyć kwotę początkowego depozytu. Druga strona transakcji (dostawca CFD) może wezwać klienta do natychmiastowego uzupełnienia depozytu zabezpieczającego lub przymusowo zamknąć pozycję klienta po aktualnej cenie rynkowej, uniemożliwiając klientowi np. odrobienie straty. Cała strata jest przy tym ponoszona przez klienta.

Mając na uwadze skrajnie wysoki poziom ryzyka potencjalnie skutkujący bardzo wysokimi stratami ponoszonymi przez klientów **KNF rekomenduje, aby klienci zwracali uwagę na poziom dźwigni, przy której zawierają transakcje na kontraktach CFD.**